

Taxon Hylotelephium spectabile

Název taxonu	Hylotelephium spectabile
Vědecký název taxonu	Hylotelephium spectabile
Jména autorů, kteří taxon p...	(Bureau) Ohba
Odrůda	‘Lisa’
Český název	rozchodník nádherný
Synonyma (zahradnický pou..	Sedum spectabile Bureau
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. spectabile
Nadřazená kategorie	Hylotelephium

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Čínsko-japonská oblast
Biogeografické regiony - po..	Anhui, Hebei, Henan, Jilin, Liaoning, Shaanxi, Shandong, Heilongjiang

Zařazení

Fytocenologický původ	orgadofyt, phellofyt - okraje lesů a skalnaté svahy v pahorkatinách
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Diza - divoce rostoucí trvalka záhonového charakteru
Zařazení podle původu, nár...	záhonové výsadby (také monokulturní), výsadby přírodě podobného charakteru, nádobová zeleň

Popisné a identifikační znaky

Habitus	vzpřímeně rostoucí trsnatá trvalka, 0.4-0.6 m
Kořen	zhlíznatělý, masitý
Výhony	vesměs kvetoucí, nevětvené, 0.4-0.6 m vysoké
Listy	vstřícné nebo v trojpřeslenech, vejčitě elipčité, ploché a masité, silně ojínné, s tupě zubatými okraji
Květenství	mnohokvěté ploché vrcholíky až 0.1 m široké
Květy	aktinomorfni, heterochlamydeické, volnoplátéčné, hvězdovitě pětičetné, purpurové nebo růžové (také bílé), diplostemonické s tyčinkami delšími květních plátků
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	vzpřímené měchýřky bez okrasné hodnoty
Semena	velmi drobná, cylindrická, podélně proužkovaná
Možnost záměny taxonu (+..	nápadně podobné Hylotelephium erythrostictum (Miq.) Ohba

	(Sedum alboroseum Bak.) má bílé květy s růžovými semeníky a tyčinky kratší květních plátků, s prašníky často sterilními
Dlouhověkost	dlouhověká - stárnutím ale ztrácí na výšce, doporučeno dělení po třech až pěti letech
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Srpen
Konec doby kvetení	Říjen
Doba kvetení - poznámka	některé odrůdy již od července

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	plné slunce nebo polostín, lépe se vyvíjí za vysoké světelné intenzity
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -40°C (USDA)
Faktor vody	přiměřeně vlhké, čas od času vysychající půdy
Faktor půdy	propustná, hlubší, spíše kyselá (pH 5.4-6.2), s vyšším podílem organické složky - přizpůsobí se ale jakýmkoli nezamokřeným půdám
Faktor půdy - poznámka	4-6 kg plného hnojiva na ar vždy v předjaří

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, VPs - Volné plochy stepního charakteru (živné půdy s vysokým obsahem Ca), VPv - Volné plochy vřesovištního charakteru (písčité půdy bez přítomnosti Ca), KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů), KSss - Kamenitá stanoviště - skalnatá step (štěrk, suť, skalnatý záhon) a Z - Záhon
Použití - pro trvalky - pozná..	záhonové výsadby (také monokulturní), výsadby přírodě podobného charakteru, nádobová zeleň; také k řezu květů; hodnocené odrůdy: vynikající 'Lisa', velmi dobré a dobré 'Brillant', 'Rosenteller' a 'Iceberg', upotřebitelná pro zahrádkáře 'Stardust' (Hensen & Groendijk-Wilders 1984, Knickman 1985)
Doporučený spon pro výsad..	5-6 rostlin na m ² (0.4 x 0.4 m)

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Řízkování, Vrcholové řízky, Osní řízky, Dělení trsů a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	nejčastěji vrcholové řízky do konce dubna (neinduktivní podmínky)
Konečné hrnky	8-12 cm
Retardace	ne
Květní tvorba	dlouhokrátkodenní s kritickou délkou dne 14 h
Reakční doba	zhruba šestnáct týdnů
Odrůdy	asi dvacet odrůd se liší především barvou květu; z nejpěstovanějších 'Brillant', 'Abendrot', 'Rosenteller' a 'Septemberglut' (tm. karmínově růžové), 'Stardust' a 'Iceberg' (bělokvěté); k tomu množství hybridů - nejpěstovanější Hylotelephium x motttramianum 'Herbstfreude' vzniklý křížením H. spectabile s pravděpodobně H. argutum.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [O10: 7. záhon za pařeništi / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony \(záhon květin k řezu pro floristiku: Rosenteller', 'Stardust'\)](#)

Celky sbírek - poznámka

v areálu ZF: 'Septemberglut', 'Lisa', 'Rosenteller', 'Iceberg', 'Stardust', 'Brillant', 'Mini Joy'

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš...

záhon květin k řezu pro floristiku: Rosenteller', 'Stardust': podzim 2023

Dodavatel

záhon květin k řezu pro floristiku: Rosenteller', 'Stardust': přemnožené ze sortimentů na Mendeleu

VBN statistiky

2010: "Sedum" snijbloemen: 11 810 000 prod. kvetoucích stonků (871 000 Euro), 94. pozice mezi řezanými květinami; "Sedum" tuinplanten: 612 422 hrnků, z toho nejvíce 'Herbstfreude' (102 319 hrnků)

Odkazy

- Hensen K.J.W., Groendijk-Wilders N. (1984): An account of some Sedums cultivated in Europe. Plantsman 8 (1): 1-20;
- Ohba H. (1977). The taxonomic status of Sedum telephium and its allied species (Crassulaceae). Botanical Magazine (Tokyo) 90: 41-56; Ohba
- Hertle Bernd. Hohe Fetthennen- moderne Klassiker. In: Gartenpraxis. Stuttgart: Eugen Ulmer, 2016. ročník 42, číslo 2, s. 9 - 15. ISSN 0341-2105.

- Hertle Bernd. Hohe Fetthennen- moderne Klassiker. In: Gartenpraxis. Stuttgart: Eugen Ulmer, 2016. ročník 42, číslo 2, s. 9 - 15. ISSN 0341-2105.

Grafické přílohy



